

उपनिर्वाचनमा ६० प्रतिशत मतदान

भापा(प्रस)। प्रतिनिधिसभा सदस्यका लागि बारा-२, चितवन-२ र तनहुँ-१ मा आइतबार शान्तिपूर्ण र उत्साहजनकरूपमा उपनिर्वाचन भएको छ।

निर्वाचन आयोगले तीनवटै क्षेत्रमा शान्तिपूर्ण र उत्साहजनकरूपमा मतदान सम्पन्न भएको जनाएको छ।

आयोगको प्रारम्भिक विवरणअनुसार तीनवटै क्षेत्रमा आसतमा ६० प्रतिशत मतदान भएको छ। यद्यपि मतदानको विवरण भने आयोगको सूचना प्रणालीमा प्रविष्ट हुनेक्रममा रहेको आयोगले जनाएको छ।

आयोगका अनुसार बारा-२ मा ६४ प्रतिशत, चितवन-२ मा ६३ प्रतिशत र तनहुँ-१ मा ५३ प्रतिशत मतदान भएको छ। आयोगका सहप्रवक्ता सूर्यप्रसाद अर्यालले मतदान सम्पन्न भएका सबै मतदानस्थलबाट सौंभदेखि नै मतपेटिका संकलन कार्य भइरहेको जानकारी दिए।

स्थानीय प्रशासन र मुख्य निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयले मतगणनाको तयारी समेत गरिसकेका छन्।

आयोगका अनुसार बारा-२ मा शिक्षा तालिम केन्द्र, कलैया, चितवन-२ मा उद्योग वाणिज्य संघको हल, भरतपुर र तनहुँ-१ मा जिल्ला समन्वय समिति परिसर, दमौलीमा मतपेटिका संकलन भएपछि मतगणना गर्ने तयारी छ।

यसैबीच बारा क्षेत्र नं. २ मा आइतबार भएको उपनिर्वाचनमा मंसिर ४ मा खसेकोभन्दा बढी मतदान भएको

छ। जिल्ला निर्वाचन कार्यालयले दिएको जानकारीअनुसार उपनिर्वाचनमा ६५ प्रतिशत मत खसेको छ। यसअघि मंसिर ४ गते सम्पन्न निर्वाचनमा ६३ प्रतिशत मत खसेको थियो। जिल्ला निर्वाचन कार्यालय बाराका प्रमुख सरोज चौधरीले दुई

प्रतिशत मत बढी खसेको जानकारी दिए।

जिल्लाको ६ वटा स्थानीय तहको ४४ वटा वडा रहेको यस निर्वाचन क्षेत्रमा एक लाख पाँच हजार दुई सय ४८ मतदाता रहेका थिए। उक्त मतदाताबाट ६८ हजार आठ सय ८७ मत खसेको र शान्तिपूर्णरूपमा मतदान सम्पन्न भएको मुख्य निर्वाचन अधिकृत मुकेश उपाध्यायले जानकारी दिएका छन्।

उपाध्यायले निर्वाचन क्षेत्रको कुनै पनि स्थानमा विवाद नभएको बताए। उपाध्यायले विवादरहित ढंगले

निर्वाचन सम्पन्न भएको बताए पनि केही मतदान केन्द्रमा भने विवादको स्थिति देखिएको थियो। देवताल गाउँपालिका-७ पिपरपाटी जम्दी मतदान केन्द्रमा नक्कली मतपत्रसहित जनता समाजवादी पार्टीका नेता रामसागर यादव पक्राउ पर्दा केही समय

यादवलाई रिहा गरिएको बाराका प्रहरी उपरीक्षक होबिन्द्र बोगटीले जानकारी दिए।

मतदानको क्रममा निर्वाचन क्षेत्रबाट अन्य तीन जनासमेत पक्राउ परेका थिए। मतदान आचारसंहिताविपरित गतिविधि गरेको भन्दै प्रहरीले उनीहरूलाई नियन्त्रणमा लिएको हो। पक्राउ परेका उनीहरूसमेत रिहा भएका छन्।

निर्वाचन क्षेत्रको उत्तरी क्षेत्रमा भन्दा दक्षिणी क्षेत्रको केही मतदान केन्द्रमा विवाद भएको थियो। त्यस्तै महागढीमाई नगरपालिका-२ को इनर्वास्थित मतदान केन्द्रमा भने मतदान अधिकृतले नै सञ्चारकर्मीलाई मतदान केन्द्र परिसरमा प्रवेश गर्न रोक लगाएका थिए। त्यही क्रममा त्यहाँ रहेका जसपाका नेता कार्यताहरूले सञ्चारकर्मीमाथि हुलहुज्जत गरी दुर्व्यवहार गरेका थिए।

त्यसैगरी मतदानका क्रममा पाँचदलीय गठबन्धनले सत्ताको दुरुपयोग गरेको जनमत पार्टीका अध्यक्ष डा. सिक्के राउतले आरोप लगाएका छन्। विभिन्न मतदान केन्द्रमा अनुगमनका क्रममा पुग्दा प्रहरीले घेराबन्दीमा पार्दै मतदान स्थलसम्म पुग्न नदिएको आरोप राउतले लगाए।

जसपाका नेता कार्यकर्ताले केही मतदान स्थलमा जनमत पार्टीका प्रतिनिधिलाई बस्नै नदिएको र बुध कञ्जासमेत गरेको राउतको आरोप छ। यसबारे सुरक्षा निकायका प्रमुख

मतदान रोकिएका थियो। यादवले मत खसाल्ने क्रममा खलतीबाट अर्को मतपत्र फिक्दै मतपेटिकामा खसाल्ने क्रममा प्रहरीले उनलाई नियन्त्रणमा लिएको थियो। उनलाई नियन्त्रणमा लिएलगत्तै जसपाका नेता-कार्यकर्ताले विरोध जनाएका थिए। सो क्रममा केही समय विवाद भएको थियो।

नेपाल प्रहरी, नेपाली सेना र सशस्त्र प्रहरीको टोलीले यादवलाई नियन्त्रणमा लिएर जिल्ला प्रहरी कार्यालय बारामा लगेको थियो। निर्वाचन सम्पन्न भएपछि

र निर्वाचन आयोगलाई पटक-पटक जानकारी गराउँदा पनि उनीहरूले चासो नलिएको गुनासो उनको थियो।

त्यस्तै बारा-२ का एमाले उम्मेदवार पुरुषोत्तम पौडेलले पनि सत्ताधारी दलहरूले सत्ताको दुरुपयोग गरेको आरोप लगाए। मतदानस्थलमा अनुगमनका क्रममा पुगेका बेला सञ्चारकर्मीलाई प्रतिक्रिया दिँदै पौडेलले सत्ता गठबन्धनका दलहरूले प्रहरी प्रशासनको मिलेतोमा बुध कञ्जा गर्न खोजेको बताए। त्यसको प्रतिवाद गर्दा उक्त प्रहरीले आफूलाई जबरजस्ती गरी मतदानस्थलबाट धपाएको उनले बताए।

बारा क्षेत्र नं. ३ बाट निर्वाचित सांसद ज्वालाकुमारी साह निर्वाचन क्षेत्र पुग्दा प्रहरीले रोकेको थियो। पचौंताको बेलदारी गएका बेला प्रहरीले फर्काएको साहको भनाइ थियो। मधेश प्रदेशका मुख्यमन्त्रीसहित मन्त्रीहरू निर्वाधरूपमा सत्ताको दुरुपयोग गर्दै घुमिरहेको नदेख्ने प्रहरीले आफूलाई उक्त निर्वाचन क्षेत्रमा पुग्दा रोक लगाउनु दुर्भाग्यपूर्ण रहेको साहले बताइन्।

यता मधेश प्रदेशका मुख्यमन्त्री सरोज यादवलाई पचौंता नगरपालिकाको बेलदारीबाट सेनाले फर्काएको थियो। आचारसंहिताविपरित मुख्यमन्त्री जसपाको मत माग्दै निर्वाचन क्षेत्रमा पुगेपछि स्थानीयले विरोध गरेका थिए। सो क्रममा नेपाली सेनाले मुख्यमन्त्री यादवलाई फर्काएको थियो।

युवा नेता प्रविणसहित ६ जनाद्वारा एमाले परित्याग

मेचीनगर(प्रस)। नेकपा एमालेको मेचीनगर वडा नं. ४ का वडा इञ्चार्ज प्रविण भण्डारीसहित ६ जनाले पार्टी परित्याग गरेका छन्। आइतबार उनीहरूले संयुक्त विज्ञापित प्रवृत्ति बढेको र स्वार्थ समूह हावी भएको भन्दै पार्टी त्यागेको घोषणा गरेका हुन्।

पार्टी परित्याग गर्नेहरूमा वडा नं. ४ का सहइञ्चार्ज प्रणा कार्की, सहसचिव प्रकाश पाण्डे, सचिवालय सदस्य किरण प्रधान र संगठित सदस्य सुम्पिता खतिवडा छन्। विज्ञापितमा पार्टीमा समर्पित भई लागेको अवस्थामा समेत अनेक लाञ्छनाको सामना गर्नुपरेको उल्लेख छ। तर, पछिल्लो समय इमान्दार कार्यकर्तालाई पाखा लगाएर स्वार्थ समूह हावी हुन थालेकाले पार्टीमा बसेर काम गर्ने वातावरण नभएको विज्ञापितमा जनाइएको छ।

प्रधानमन्त्री प्रचण्डलाई भारतले दियो भ्रमणको निम्तो

भापा(प्रस)। भारतले प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल प्रचण्डलाई भ्रमणको निम्तो पठाएको छ। प्रधानमन्त्री भएपछि पहिलो विदेश भ्रमण भारतबाटै गर्ने योजना बनाएका प्रचण्डलाई भारतले औपचारिक रूपमा भ्रमणको निम्ति तोकेर पत्र पठाएको सरकारी उच्च स्रोतले जानकारी दिएको छ।

प्रधानमन्त्री बनेको ४ महिना बितिसकदा पनि विदेश भ्रमण नै हुन नसकिरहेको चर्चाबीच अन्ततः प्रधानमन्त्री प्रचण्ड भारतको भ्रमणमा जाने निश्चित भएको हो। भारत भ्रमणका लागि निम्ति नै तोकेर पत्र आइसकेको भए पनि अहिले नै निम्ति भने सार्वजनिक गर्न नमिल्ने ती

बाँकी अन्तिम पृष्ठमा

सप्तकोशीमा बेपत्ता रुद्र र राजको शव पनि फेला

भापा(प्रस)। गत वैशाख ६ गते बिहान सप्तकोशी नदीमा नुहाउने क्रममा बेपत्ता भएका मोरङ उर्लाबारी बरगाछी निवासी राज गुरागाई र दमक निवासी रुद्र न्यौपानेको पनि शव भेटिएको छ।

१९ वर्षीय रुद्र र मोरङ उर्लावारी ७ का १८ वर्षीय राजको शव दुबैको ठाउँबाट भण्डै ८ किमि दक्षिण कोशीमा स्थानीयले शनिवार भेटेका हुन्।

श्राद्ध गर्न परिवारका साथ धार्मिकस्थल बराहक्षेत्र गएका नवीन न्यौपानेको सप्तकोशी नदीमा डुबेर बुधवार मृत्यु भएको थियो भने रुद्र र राज बेपत्ता भएका थिए। इलाका प्रहरी कार्यालय महेन्द्रनगर र बराहवाहिनी सप्तकोशी नदीमा नुहाउने क्रममा डुबेर बेपत्ता भएका तीन जनामध्ये एकजनाको शव फेला परेको थियो। नदीमा बेपत्ता भएकामध्ये दमक-२ का १७ वर्षीय नवीन न्यौपानेको शव घटनास्थलनजिकै कोशीको भंगालोमा फेला परेको थियो। बेपत्ता रहेका मृतक नवीनका दाजु

तीन दिनपछि उनीहरूको शव भेटिएको हो। लक्ष्मी न्यौपानेका दुई छोराहरु नवीन, रुद्र र मावलीतर्फका राज सप्तकोशी नदीमा बुधवार बिहान १० :३० बजे परिवारसहित नुहाउने क्रममा बेपत्ता भएका थिए। इलाका प्रहरी कार्यालय महेन्द्रनगर र बराहवाहिनी सप्तकोशी नदीमा नुहाउने क्रममा डुबेर बेपत्ता भएका तीन जनामध्ये एकजनाको शव फेला परेको थियो। नदीमा बेपत्ता भएकामध्ये दमक-२ का १७ वर्षीय नवीन न्यौपानेको शव घटनास्थलनजिकै कोशीको भंगालोमा फेला परेको थियो। बेपत्ता रहेका मृतक नवीनका दाजु

आन्दोलनबाट पछि हटे पहिचानवादी

निर्णय गरिएको छ, प्रदेश नं. १ पुनः नामांकन संयुक्त संघर्ष समिति गठन गर्न बाँकी रहेका जिल्ला, पालिका, वडादेखि टोल-टोलसम्म गठन गर्ने, कोशी नाम खारेजीका विषयमा प्रशिक्षण र जनता जागरणका लागि केन्द्रीय नेताहरु गाउँ-गाउँ जाने, कोशी नामविरुद्धको विरोध कार्यक्रम

जिल्ला, पालिका, गाउँ-गाउँमा गर्ने निर्णय गरियो। बैठकले वैशाख ११ गतेदेखि २१ गतेसम्म वडा संयुक्त संघर्ष समिति गठन गरिसके र कोशी नाम खारेजी अभियान सञ्चालन गर्ने निर्णय पनि गरेको छ। गत फागुन १७ गते प्रदेशको नाम कोशी नामकरण गरेसँगै पहिचानवादीहरु

आन्दोलित छन्। उनीहरूले कतिपय पालिकाका बोर्ड हटाइदिएका छन् भने प्रदेशअन्तर्गतका कार्यालयहरूले पनि अफै कोशी लेखेको बोर्ड राख्न सकेका छैनन्। पहिचानवादीहरूले विराटनगरमा चैत ५ गते बृहत प्रदर्शन गरेका थिए। त्यही आन्दोलनमा सहभागी बेलबारीका पदम लिम्बू लाजेहाड प्रहरीसँगको झडपमा परी घाइते भएका थिए। उनको टाउकोमा चोट लागेको थियो। त्यही चोटका कारण चैत ८ गते एककासी विरामी भएपछि अस्पताल भर्ना भएका उनको चैत १० गते मृत्यु भएको थियो। त्यसपछि पहिचानको आन्दोलन गर्नेहरू भन्ने आक्रोशित बनिरहेका छन्। आन्दोलनकारीले मुख्यमन्त्री हिक्मतकुमार कार्की र माओवादी संसदीय दलका नेता इन्द्रबहादुर आइबो चढेको गाडी तोडफोड गर्ने प्रयाससमेत गरे। यस्तै चैत १४ र १५ गतेका लागि

विराटनगरको होटल बिगमा तय भएको कार्यक्रममा पहिचानवादीले घेराउ गरेका थिए। त्यसक्रममा पनि झडप भयो र दर्जनबढी प्रहरी र आन्दोलनकारी घाइते भए। त्यसबेला पनि दर्जनौं अश्रुग्याँस, पानीको फोहोरा र हवाई फायर भएको थियो। त्यसपछि फाट्टफुट्ट आन्दोलन गर्दै आएका पहिचानवादीले लिम्बूको शवयात्राका क्रममा टूलो माससहित उताउर प्रदर्शन गर्ने कार्यक्रम तय गरेका थिए। सोही मुताविक वैशाख ९ गते उनीहरूले धरान, इटहरी, विराटनगरमा शवयात्रा गरे। त्यसक्रममा भएको झडपमा पनि १२ जनाभन्दा धेरै घाइते भएका छन् भने प्रहरीले ८१ राउण्ड अश्रुग्याँस प्रहार गरेको थियो। सरकारले चैत २४ गते पदम लिम्बूलाई सहिद घोषणा गरेको छ। चैत १० गते मृत्युवरण गरेका उनको शव एक महिनापछि वैशाख ९ मा अन्त्येष्टि गरिएको छ।

डा. विकाश जैशी, MD, DM
वरिष्ठ विशेषज्ञ - कलेजो (हिनर), पेट, ग्यास्ट्रिक, अल्सर
जिन्डस हेप्टाइटिस रोग
समय: प्रत्येक महिनाको अन्तिम आइतबार, काठमाडौंबाट यसपटक चैत २६ गते

डा. दिपायन पाण्डे, MD
विशेषज्ञ - छाता, रोग, सौन्दर्य, कुष्ठरोग
समय: प्रत्येक विहिबार

डा. आलोक झा, MD
विशेषज्ञ - मानसिक, लश, रोग (बाल तथा किशोर मनोविकसितक)
समय: प्रत्येक महिनाको पहिलो शनिवार

डा. केशव कु. मण्डल, MD
विशेषज्ञ - बन्जात शिष्ट तथा बाल रोग
समय: दैनिक सेवा

डा. प्रेम ब. शाही, MS, FISS
प्रमुख विशेषज्ञ - हाडजोर्नी, लश तथा गेरुदण्ड सर्जन
समय: दैनिक सेवा

डा. हरिशंकर प्र. यादव, MD, FIEM
विशेषज्ञ - मधुमेह, थाइराइड, हार्मोन रोग। समय: प्रत्येक शनिवार

डा. धिरज ताम्राकार, MD
विशेषज्ञ - आन्तरिक मेडिसिन तथा फिजिसियन। समय: दैनिक सेवा

डा. धिरज गिरी, MS
विशेषज्ञ - नाक, कान, घाटी, टाउको रोग
समय: दैनिक सेवा

डा. धर्मागत भट्टराई
प्रमुख विशेषज्ञ - बाल शिशु रोग, एच.आई.वी. तथा प्रियरसा (इन्फेक्टिभ) रोग

DM- Pediatric Clinical Immunology & Rheumatology (PGIMER, Chandigarh, India)
MD- Pediatrics (PGIMER, Chandigarh, India)
Fellowship in Advance Immunology, Allergy & Bone Marrow Transplantation (USA)
MBBS (University of Calcutta, India)
NMC No.- 6516

बेलाको प्रमुख बलकमन्त्र बाल इन्फेक्टिभ रोग तथा न्यूमोकोलाइटिस इन्फेक्टिभ सेन्टर, काठमाडौंबाट
जिवनरक्षा पोसिचिकल, चिकित्सा

DOCTOR VISIT DATE
प्रत्येक महिना
शुक्रबार वैशाख ९ र २ गते

दवाखर्च खेपामा ठूलो छैन

जिवनरक्षा पोलिक्लिनिक
एण्ड डायग्नोस्टिक सेन्टर प्रा. लि.

विराटगोड-४, मद्रपुररोड, भापा (यामाहा शोरूम अगाडि)

जानकारीका लागि सम्पर्क
023-531242/023-591566

प्याथोलोजि ल्याब/मिडियो एक्स-रे/फिजियोथेरापी/ विशेषज्ञ ओ.पि.डि.
हेल्थ प्याकेज/डेन्टल/डिजिटल एक्स-रे
9817094601

बालिका बलात्कारको मुद्धा गाउँमै मिलाउन दवाव

भापा(प्रस)। भापा गौरादहकी एक बालिकाको बलात्कारको मुद्धा गाउँमै मिलाउन दवाव आएपछि मानव अधिकार भापा संजालको टोलीले अनुगमन गरेको छ । आफूलाई अन्दाजी २४ वर्षीय प्रशान्त भट्टाईले डर तथा धम्की दिई पटक-पटक बलात्कार गरेको पीडित ६ वर्षीया बालिकाले बताएकी छिन् । अर्काको जग्गामा अधिया गरि बसेका सो परिवारलाई सामान्य पैसाको लेनदेन गरि मिलाउन धेरै पटक दवाव दिएको बुझिएको छ । आरोपितका आफन्त ठूलो बुवाले समेत मेलमिलाप गर्न धेरै पटक दवाव दिएको पीडित बालिकाकी आमाको बताइन् । सुसम्पन्न पीडित बालिकाको परिवार उजुरी गर्न बडा कार्यालय गएका थिए । त्यसपछि नजिकको प्रहरी कार्यालयपश्चात् इलाका प्रहरी कार्यालय दमकमा जाहेरी दिएका

थिए । जाहेरी परेकै दिन प्रादेशिक अस्पतालमा घाउ जाँचको लागि प्रहरीले लगेको थियो । पीडित परिवारले घटना भएको भोलिपल्ट चैत्र २६ गते किटानी जाहेरी दिएका हुन् । अनुगमनमा मानव अधिकारकर्मीको टोली जाँदा बालिका अझै डराउने गरेको, बालिकाको परिवार समेत उक्त स्थानबाट पलायन परिरिन्छ कि भन्ने डरमा रहेको पाइएको मानव अधिकार संजालका सहसचिव दीपक दासले बताए । अनुगमनमा प्रा.डा. रुपक खनाल, दीपक दास, कुमार चुडाल र मिरा भट्टाई संलग्न रहेका थिए । अनुगमन टोलीले स्थानीय प्रहरी चौकीका प्रमुखलाई समेत भेट गरी सो घटनाको जानकारी लिएको थियो । उता मोरङको उर्लाबारी नगरपालिका र मिक्लाजुड गाउँपालिकाका बालिका बलात्कार गरेको घटनामा

संलग्न पक्राउ परेका छन् । जिल्ला प्रहरी कार्यालयमा अनुसार तीन र चार वर्षीया बालिका बलात्कार घटनामा आफन्तकै संलग्नता देखिएको छ । जिल्ला प्रहरी कार्यालय मोरङ प्रहरीका प्रवक्ता डीएसपी रञ्जनकुमार दाहालले घटनाबारे थप अनुसन्धान सुरु गरिएको बताएका छन् । उर्लाबारी नगरपालिका-७ मा चार वर्षीया नाबालिकामाथि शुक्रबार राति बलात्कार भएको बताइएको छ । यसैगरी मिक्लाजुड गाउँपालिका-४ मा बिहीबार साँझ तीन वर्षीया नाबालिका बलात्कृत भएकी थिइन् । उर्लाबारीको घटनामा नातामा काका पर्ने १९ वर्षीय युवक पक्राउ परेका छन् । यसैगरी मिक्लाजुडको घटनामा भने ठूलोबुवाका छोरा नातामा दाजु पर्ने १२ वर्षीय बालकलाई प्रहरीले नियन्त्रणमा लिएको छ ।

अमेरिकामा फ्लुका कारण १९ हजारभन्दा बढीको मृत्यु

भइसकेको छ । यो माँसमा अहिलेसम्म बाल रोगका कारण १४३ जनाको मृत्यु भएको छ । सीडीसीको

एजेन्सी। अमेरिकामा यो वर्ष फ्लुका कारण १९ हजारभन्दा बढीको मृत्यु भएको छ । अमेरिकी रोग नियन्त्रण तथा रोकथाम केन्द्र (सिडिसी) ले शुक्रबार सार्वजनिक गरेको पछिल्लो तथ्याङ्कअनुसार अमेरिकामा सन् २०२३ को पहिलो तीन महिना कम्तीमा दुई करोड ६० लाख फ्लुका बिरामी भएका र यसमध्ये दुई लाख ९० हजार अस्पताल भर्ना भइ उपचार सेवा लिएका छन् । तथ्याङ्क अनुसार यो वर्षको पहिलो १०० दिनमा फ्लुका १९ हजारजनाको मृत्यु

तथ्याङ्कअनुसार अप्रिल १५ मा समाप्त भएको पछिल्लो हप्तामा करिब दुई हजार मानिस फ्लुका कारण अस्पताल भर्ना भएका छन् । अमेरिकामा ६ महिना वा सोभन्दा बढी उमेरका सबैलाई फ्लुको गतिविधि जारी रहेसम्म वार्षिक फ्लु खोप लगाउन सीडीसीले सुझाव दिएको छ । फ्लु रोगको उपचारमा प्रयोग गर्न सकिने सिफारिस गरिएका 'फ्लु एन्टिभाइरल' औषधिहरू पनि छन्, जसलाई जितिसक्दा चाँडो सुरु गर्न आवश्यक छ ।

पाँचथरमा पिकअप दुर्घटनामा एकको मृत्यु, ५ जना घाइते

भापा(प्रस)। पाँचथरको फिदिम- याङनाम- फालौट सडकखण्डअन्तर्गत फिदिम नगरपालिका-१० नागिनमा पिकअप भ्यान दुर्घटना हुँदा एकजनाको ज्यान गएको छ ।

दुर्घटनामा पिकअपमा सवार ५ जना घाइते भएका छन् । दुर्घटनामा परेका फालेलुङ-८ का ३० वर्षीय साजन केरुङको घटनास्थलमै मृत्यु भएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय पाँचथरले जनाएको छ । घाइतेमध्ये ३ जनाको अवस्था गम्भीर रहेकाले पाँचथर अस्पतालबाट थप उपचारका लागि भापापार्क पठाइएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय पाँचथरका प्रहरी नायब उपरीक्षक हरि खतिवडाले जानकारी दिए ।

रहेका चालक छवि अधिकारी, हिलिहाङ-७ का धनकुमार रसाइली, याङबक-५ की निर्मला केरुङ, फालेलुङ-८ कै पूर्णबहादुर जवेगु र ठेगाना नखुलेका करिब २५ वर्षीय अच्युत केरुङ घाइते भएको प्रहरीले जनाएको छ ।

नारायण गोपाल प्रतिष्ठानको अध्यक्षमा पुनः शिवाकोटी

भापा(प्रस)। नारायण गोपाल स्मृति प्रतिष्ठान बिर्तामोड ३ भापाको अध्यक्षमा पुनः मोहन शिवाकोटी चयन भएका छन् । प्रतिष्ठानको दोस्रो अधिवेशन तथा आठौं वार्षिक साधारणसभाले शिवाकोटीको

अध्यक्षतामा सर्वसम्मत समिति गठन गरेको हो । जसको उपाध्यक्षमा नारायण शिवाकोटी, सचिव रुद्र सिटौला, उप सचिव टिका अधिकारी र कोषाध्यक्षमा जानुका थापा मगर रहेका छन् । त्यस्तै सदस्यहरूमा भिमा

शिवाकोटी, राजु चाम्लिङ, टिका भट्टाई नेपाल, कोसिस घिमिरे, निरोज सिटौला र गोपाल सिटौला रहेका छन् । मोहन शिवाकोटीको अध्यक्षतामा भएको कार्यक्रमलाई साहित्यकार तथा अक्षयकोषदाता अनिरुद्र ओलीले उद्घाटन गरेका थिए । कार्यक्रममा जिल्ला समन्वय समितिकी उपप्रमुख शान्ता रोक्का, बिर्तामोड नगरपालिकाका नगर उपप्रमुख नगेन्द्र संग्रौला, बिर्तामोड ३ का वडाध्यक्ष मदन बुढाथोकीको विशेष आतिथ्य रहेको थियो । प्रमुख सल्लाहकार गणेश ओलीले स्वागत गरेको कार्यक्रमको संचालन सचिव रुद्र सिटौलाले गरेका थिए । कार्यक्रममा अध्यक्ष शिवाकोटीले संस्थाको प्रगति प्रतिवेदन प्रस्तुत गरेका थिए ।

स्वदेश फिर्तीको माग गर्दै प्रधानमन्त्रीलाई ज्ञापनपत्र

दमक(प्रस)। भुटानी शरणार्थीहरूको स्वेच्छिक तथा सम्मानजनक स्वदेश फिर्तीका लागि पहल गरिदिन भन्दै शरणार्थीहरूले प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाललाई ज्ञापनपत्र पठाएका छन् । भुटानी स्वतन्त्र मञ्चले आइतबार पठाएको ज्ञापनपत्रमा विगत ३० वर्षदेखि रहेको शरणार्थी समस्याका बिषयमा नेपाल र भुटानबीच १५ औं चरणसम्म वार्ता भइसकेको स्मरण गराउँदै सार्थक र परिणाममुखी वार्ताका लागि पहल गर्न नेपाल सरकारको ध्यानाकर्षण गराइएको छ ।

मिक्लाजुड प्रदेशस्तरीय महिला फुटबलको सेमिफाइनलमा

बिर्तामोड(प्रस)। मोरङको मिक्लाजुड गाउँपालिका बिर्तामोडमा जारी प्रथम प्रदेशस्तरीय महिला गोल्डकप फुटबल प्रतियोगिताको सेमिफाइनलमा प्रवेश गरेको छ ।

मिक्लाजुडकी खेलाडी सम्भना बेथालाई लडाएपछि पाएको पेनाल्टीको अवसरलाई सदुपयोग गर्दै उनले टिमका लागि निर्णायक गोल गरेकी थिइन् ।

लागि दुर्भाग्य बन्यो । उत्कृष्ट खेल प्रदर्शन गरेको मिक्लाजुडले गोल गर्ने थुप्रै अवसर पाए पनि महामाईकी गोलरक्षक

अफ द म्याच' घोषित भइन् । उनले नगद ३ हजार पुरस्कार पाईन् । उनलाई बिर्तामोड-१० का वडाध्यक्ष दुर्गधन गुरुङले पुरस्कार प्रदान गरे । १६ गतेसम्म संचालन हुने प्रतियोगिताको विजेताले नगद २ लाख २ हजार र उपविजेताले १ लाख २ हजार रुपैयाँ पुरस्कार पाउने आयोजक संस्था 'अल इन वान' क्लबका अध्यक्ष कृष्ण योञ्जनले जानकारी दिए ।

बिर्तामोड-१० स्थित महेन्द्र ज्योति मा.वि.को खेलमैदानमा आइतबार भएको खेलमा महामाई एकता क्लब इनामलाई १ -० गोल अन्तरले पराजित गर्दै मिक्लाजुड गा.पा.को टिम सेमिफाइनलमा प्रवेश गरेको हो ।

बिर्तामोड-१० स्थित सैनिकबजारको 'अल इन वान' क्लबको आयोजनामा भइरहेको प्रतियोगितामा मिक्लाजुडका लागि पूर्णिमा राईले खेलको ८ औं मिनेटमा गरेको गोल नै निर्णायक बन्यो ।

खेल अबाधिर दवावमा परेको महामाईले भने गोल गर्न सकेन । मिक्लाजुडले पाएको पेनाल्टी उसका

पवित्रा लिम्बूले विफल पारिदिइन् ।

खेलमा उत्कृष्ट प्रदर्शन गरेकी महामाईकी गोलरक्षक लिम्बू 'प्लेयर्स

नेपालमै उत्पादित सवारीको दर्ता अगाडि बढाउन निर्देशन

भापा(प्रस)। प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल प्रचण्डले नेपालमा उत्पादन भएका सवारीसाधनको दर्ता गर्न मिल्ने गरी कानून बनाउन निर्देशन दिएका छन् । प्रधानमन्त्री प्रचण्डले आइतबार बिहान मुख्यसचिव शंकरदास बैरामीलाई बोलाएर नेपालमा बन्ने यात्री मोटरसाइकलगायत सवारी साधन दर्ता गर्न मिल्ने कानून बनाउन निर्देशन दिएका हुन् । उनले 'यात्री'लगायत नेपालमा उत्पादित सवारीसाधन दर्ता नभएको भन्ने गुनासोलाई गम्भीरतापूर्वक लिएको बताउँदै सवारीसाधन दर्ता एवं

स्वदेशी उत्पादनलाई प्रवर्द्धन गर्नेगरी तत्काल कानुनी प्रबन्धको प्रक्रिया अगाडि बढाउन निर्देशन दिएका हुन् । यात्रीलगायत नेपालमा उत्पादित सवारीसाधन दर्ता नभएको भन्ने गुनासोलाई गम्भीरतापूर्वक लिएको छु । उनले आइतबार सामाजिक सञ्जालमा भनेका छन्, 'सवारीसाधन दर्ता एवम् स्वदेशी उत्पादनलाई प्रवर्द्धन गर्नेगरी तत्काल कानुनी प्रबन्धको प्रक्रिया अगाडि बढाउन नेपाल सरकारका मुख्यसचिवमार्फत् सम्बन्धित निकायलाई निर्देशित गरेको छु । 'यात्री' लगायतका नेपालमै उत्पादित

सवारीसाधनले दर्ता भई काम गर्न नपाएको भनी सञ्चारमाध्यममा आएका गुनासोप्रति आफू गम्भीर रहेको भन्दै प्रधानमन्त्रीले विद्यमान कानुनी व्यवस्था अपुग भएकोले तत्काल ऐन परिमार्जन या नयाँ मस्यौदा तयार गर्न मन्त्रपरिषदमा प्रस्ताव पेश गर्न निर्देशन दिएका हुन् । प्रधानमन्त्रीको निर्देशनलगात्तै मुख्यसचिवले उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयका सचिव मधु मरासिनीलाई तत्कालै नेपालमा उत्पादित सवारीसाधनको दर्ता एवं प्रवर्द्धनसम्बन्धी कानून निर्माणको प्रस्ताव पेश गर्न निर्देशन

दिएका छन् । यसअघि प्रधानमन्त्री प्रचण्डले आफ्नो कार्यकालको कार्यभार ग्रहण गरेलगत्तै मातहतका मन्त्रालयलाई नवप्रवर्तन तथा नवीनतम् प्रविधिको प्रयोगमार्फत सुशासन तथा जनसरोकारका विषय सम्बन्धन गर्दै आत्मनिर्भर अर्थतन्त्र निर्माणको कार्ययोजना प्रस्तुत गर्न निर्देशन दिएका थिए । यसका साथै आविष्कार केन्द्रलगायतका नवप्रवर्तन र वैज्ञानिक आविष्कारको क्षेत्रमा कार्यरत संघसंस्थाहरूसँग समेत निरन्तर छलफल गर्दै वैज्ञानिक आविष्कारको विकासमा राज्यले पूर्ण सहयोग गर्ने बताउँदै आएका थिए ।

बिर्ता (सेफ्टी तथा ढल सफाई)
बिर्तामोड, भापा
(पहाडी क्षेत्रमा पनि यो सेवा उपलब्ध छ)।
मूपाल बुढाथोकी
023-545402
9825952677
9825952680
पुर्ताञ्चलमै सबैभन्दा ठूलो भ्याकुम सिस्टमबाट सफाई गरिन्छ ।
सेफ्टी तथा ढल सफाई गर्नु परेमा हामीलाई सम्पर्क गर्नुहोस ।

AMITY SECONDARY SCHOOL
Opens Admission in Nursery - Class IX
REGISTRATION BEGINS FROM CHAITRA 17, 2079
JOIN US and feel the difference
OUR FACILITIES:
SCIENCE LABS ✓
DANCE CLASSES ✓
AUDIO VISUAL HALL ✓
SOFT SKILL CLASSES ✓
VOCAL & MUSIC CLUB ✓
LIBRARY ✓
COMPUTER LABS ✓
HARDWARE LABS ✓
GAMES & SPORTS ✓
HYGIENIC CANTEENS ✓
MARTIAL ART CLASSES ✓
THEATRICAL ACTING CLUB ✓
023-541269; 023-590762
9842629372 | amitycollegejhapa@gmail.com | Mitranagar, Birtamode-5, Jhapa

मर्ना खुल्यो ! मर्ना खुल्यो !! निःशुल्क मर्ना खुल्यो !!!
महेन्द्र ज्योति माध्यमिक विद्यालय
बिर्तामोड - १०, सैनिक बजार, भापा
मर्ना अभियान - २०८०
"समयमै मर्ना, समयमै ज्ञान, गुणस्तरीय शिक्षा, सबैको अभियान"
हाम्रा विशेषताहरू:
ॐ सुन्दर एवम् शान्त वातावरण
ॐ प्रतिदिने कक्षा (SMART CLASS) को व्यवस्था भएको,
ॐ कम्प्युटर र विज्ञान प्रयोगशालाको राम्रो प्रबन्ध भएको,
ॐ अनुभवी शिक्षकहरूबाट अध्यापन गराइने,
ॐ अति विपन्न तथा जेठेन्दार विद्यार्थीहरूकालागि छात्रवृत्तिको व्यवस्था,
ॐ कञ्जोर विद्यार्थीहरूका लागि अतिरिक्त कक्षाको व्यवस्था भएको,
ॐ बालविकास देखि कक्षा ६ सम्म निःशुल्क दिवा खाजाको व्यवस्था ।
सम्पर्क: ८८०८३३८२२, ८८५९६०३६६, ८८२८६०८०८६

अधिकारीले जानकारी दिएका छन् । 'उच्च सुरक्षा चुनौतीलाई ध्यानमा राखेर एकतर्फी रूपमा मात्रै अहिले नै मिति सार्वजनिक गर्न प्रोटोकलले दिँदैन, भारत र नेपालले आफ्नो अनुकूल समयमा एकै पटक मिति सार्वजनिक गर्ने छन्' ती अधिकारीले भने। स्रोतका अनुसार भारत भ्रमणबारे केही दिनमै मिति सार्वजनिक गर्ने सरकारको तयारी छ । भ्रमणका क्रममा विभिन्न सम्झौता, ऊर्जा, सडक परियोजना, विकास सम्बन्धीलगायत विषयमा छलफल हुनेछा भारत भ्रमणकै क्रममा यसअघि भएका सम्झौता कार्यान्वयनलगायतका विषयमा पनि द्विपक्षीय छलफल हुनेछ । अहिले भारतीय प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदी र प्रधानमन्त्री प्रचण्ड दुवै व्यस्त भएका कारण भ्रमणको समय अलि लम्बिएको ती अधिकारीले बताए। दुवै प्रधानमन्त्रीको अनुकूल समयमा वैशाख अन्तिममा भारत भ्रमण हुने लगभग पक्का रहेको बताइएको छ।

सम्पादकीय

लम्पी स्किन नियन्त्रण गर

नेपालको ३० जिल्लामा लम्पी स्किन रोग फैलिसकेको छ। पशुचौपायामा देखा पर्ने सो रोगका कारण धेरै चौपाया मरिसकेका छन्। तीन वर्षअघि मोरङ सुन्दर हरैँचाका गाईमा सो रोग देखापरेको थियो। लम्पी स्किन रोग बेलैमा उपचार गरेको भए आज देशका ३० जिल्लामा फैलन पाउँदैनथ्यो। किसानले करोडौं गुमाउनु पर्दैनथ्यो। तर, मानिसकै उपचारमा लापरवाही हाम्रो राज्यको ध्यान सुरुमै कहाँ पुग्यो। जब विपद् आउँछ, तबमात्रै होस खुलेजस्तो गर्ने सरकारी निकायको चरित्र नै बनिस्केको छ। देशभरका ३० जिल्लाका ११ हजारभन्दा धेरै गाई यतिबेला यो संक्रामक रोग भोगिरहेका छन्। केही सय संख्यामा मरिसकेका पनि छन्। राज्यले बेलामा उपचारको प्रबन्ध नगर्नु यसको मुख्य कारण हो। जसै देशभरका किसान मर्कामा पर्न थाले, बल्ल सरकार खोपको खोजी गर्दैछ। त्यो पनि कहिले आउँछ र गाईको उपचार हुन्छ? किसान ढुक्क छैनन्। यो रोग लागेपछि गाईले दूध घटाउँछन्। फोका आउने, गाँठागुठी आउने, शरीरभरि धेरै घाउ हुने भएकाले दुख्ने हुन्छ। अनि गाईले कसरी दिन सक्छ र दूध? कति त मर्छन् पनि।

अफ्रिकामा उत्पत्ति भएको मानिएको लम्पी स्किन रोग नेपालमा खुला सीमा हुँदै प्रवेश गरेको हुनुपर्छ। गाईकै ओहोरदोहोर नभए पनि भिँगा, लामखुट्टे वा अरु कुनै कीराको टोकाइले रोग सारिहाल्छ। नेपालमा गाई-भैँसीको गोठ र भकारी सफा सुगन्ध हुँदैन। गाई-भैँसी पनि प्राणी हुन र तिनलाई पनि सुबिस्ता भए धेरै दूध दिन्छन्। भन्ने चेतनासम्म पनि कतिपय किसानमा पुग्न सकेको छैन। यसमा राज्यले सचेतनामूलक कार्यसमेत गर्न सक्नुपर्छ।

लम्पी स्किन रोगविरुद्ध खोप रोग लागेका पशुलाई लगाएर हुँदैन। अब रोग नलागोस् भनेर अरु पशुहरूलाई लगाउने हो। अब सरकारले कहिले त्यो खोप ल्याउला र पशुहरूमा लगाउला कौतुहल मात्रै होइन किसानमा व्यग्र प्रतीक्षा छ। पहिल्यै खोप ल्याउन सकेका भए यति साहो संक्रमण फैलन सक्ने थिएन। हुने भइसकेपछि अब चाहिँ जतिसक्दो छिटो खोप भित्र्याउन सरकार लाग्नुपर्छ। अब पनि खोप ल्याउन ढिला भयो भने देशभर यो रोग फैलन सक्छ। किसानलाई अरु नोक्सान हुन सक्छ।

Pratidin National Daily

प्रतिदिन

तपाईं जहाँ भएपनि
प्रतिदिन दैनिक तपाईंसँगै

ताजा र विश्वसनीय खबरको लागि

लगइन गर्नुहोस

www.pratidindaily.com

• प्रेमनारायण भुसाल

विद्यालय शिक्षा समग्र शैक्षिक गतिविधिको आधारमा रूपमा रहेको हुन्छ। यसैले पाठ्यक्रमलाई समयानुकूल बनाई भविष्यका चुनौतीसमेत सामना गर्न सक्ने दक्ष नागरिक उत्पादन गर्नु पाठ्यक्रमको उद्देश्य बनेको हुन्छ। पाठ्यक्रममा सामयिक सुधार ल्याउनका लागि विद्यालय स्तरीय पाठ्यक्रम परिवर्तनको शुद्धता यसै वर्षदेखि पूरा भएको छ। कक्षा १-३ मा एकीकृत पाठ्यक्रम र ४ देखि १२ कक्षासम्म विषयगत पाठ्यक्रम कार्यान्वयनको प्रक्रिया यसै वर्षदेखि लागू भएको छ। ५, ८ र १० कक्षामा नयाँ पाठ्यक्रम कार्यान्वयन गरेसँगै विद्यालय तहमा नयाँ पाठ्यक्रम लागू गर्ने कामले पूर्णता पाउँदै छ। पुरानो पाठ्यक्रम पाठ्य विषयवस्तुको सूचीजस्तै रहेको सन्दर्भमा अहिले निर्माण गरिएको पाठ्यक्रममा वास्तवमै पाठ्यक्रमका सर्वांगीण पक्षलाई समावेश गरिएको छ।

राष्ट्रिय पाठ्यक्रम प्रारूप २०७६ का आधार भूत पक्षलाई देकेर निर्माण भएको यस पाठ्यक्रमले पाठ्यपुस्तकको सूची मात्र दिएको छैन, एकाइसौं शताब्दीका सिकाइ सीप र तिनलाई प्राप्त गर्नका लागि गर्न सकिने कक्षाकोठा र कक्षा कोठाभन्दा बाहिरका गतिविधि, शिक्षक, विद्यार्थी, अभिभावकको भूमिका, निरन्तर मूल्याङ्कन, आन्तरिक मूल्याङ्कन र अन्य मूल्याङ्कनका औजारहरूको व्यवस्थापनलगायतका विषयमा सूक्ष्म

पाठ्यक्रम नयाँ, क्रियाकलाप पुरानै

विशेषण गरेको छ। पाठ्यक्रम तुलनात्मक रूपमा निकै सशक्त भए पनि नेपाली जनमानसमा पाठ्यक्रम परिवर्तन भनेको पाठ्यपुस्तकमा परिवर्तन भन्ने आमबुझाइ रहेको छ। यसलाई चिर्न सम्बद्ध निकायले सशक्त कदम चाल्नुपर्नेमा न त पाठ्यक्रम विकास केन्द्र न शिक्षा मन्त्रालयका अन्य कुनै निकायले नै तत्परता देखाएका छन्।

पाठ्यपुस्तक लागू गर्नुपूर्व एक वर्ष परीक्षणका रूपमा केही विद्यालयमा पठनपाठन गराइने गरिन्छ। यसरी पठनपाठन गराउँदा देखापरेका समस्या समाधान गरी उपयुक्त ठहरिएमा अर्को वर्षबाट पाठ्यपुस्तक लागू हुने गर्छ। नेपालका सन्दर्भमा पाठ्यपुस्तकको परीक्षण बिरालो बाँचे प्रवृत्ति मात्र बनेको छ। यसैले पाठ्यपुस्तक विद्यार्थीको स्तरानुकूल, पाठ्यक्रमले राखेका उद्देश्य प्राप्त गर्न सक्षम एवं स्थानीय विद्यालयमा पठनपाठन गराउन सकिने किसिमको छ भन्ने कुराको प्रमाणीकरण हुन सकेको छैन। पाठ्यक्रम वा पाठ्यपुस्तक परीक्षण गर्ने एउटा सन्दर्भ हो भने नयाँ पाठ्यक्रम लागू गरिसकेपछि सम्बन्धित विषयका हरेक शिक्षक पाठ्यक्रम प्रबोधीकरण कार्यक्रममा कुनै न कुनै रूपमा सहभागी हुनुपर्छ।

शिक्षकलाई आवश्यक तालिमको व्यवस्था गर्न नसकिए परम्परागत रुढिबाट उनीहरू मुक्त हुन सक्दैनन्। पाठ्यक्रम, शिक्षक र विद्यार्थी ती नै वर्गको समन्वयबाट प्रभावकारी शिक्षण सिकाइ क्रियाकलाप सम्पन्न हुने हुँदा शिक्षक नै पाठ्यक्रमसँग अनभिज्ञ भएमा शिक्षण सिकाइ क्रियाकलाप प्रभावकारी बन्ने सम्भावना नै रहँदैन। हामीकहाँ पाठ्यक्रम विकास केन्द्रका केही अधिकृतले प्रबोधीकरणका नाममा गोष्ठी सञ्चालन गर्नुबाहेक सरकारी तवरबाट नयाँ पाठ्य

क्रम प्रभावकारी रूपमा लागू गर्नका लागि तालिमको व्यवस्थापन गरेको देखिँदैन।

पाठ्यक्रमसित सम्बन्धित तालिम कक्षाकोठामा पठनपाठन गराउने गर्ने शिक्षकबाटै सञ्चालन गरिनुपर्दछ तर शिक्षण क्रियाकलापसँग असम्बद्ध जागिर खाएका अधिकृतले सञ्चालन गर्ने तालिम प्रशासनिक निर्देशनभन्दा माथि उठ्न सकेका देखिँदैनन्। तालिमका नाममा सञ्चालन गरिएका कोरा सूचना र प्राविधिक कुरा मात्र शिक्षकलाई सुनाउने प्रवृत्तिले गर्दा सरकारी तवरबाट पेसागत वृत्ति विकासमा समेत सहयोग पुगे भनी सञ्चालन गरिएका तालिम समय बर्बाद गर्ने खेल मात्र बनेका छन्। यस्तो अवस्थामा कुनै पनि तालिम सञ्चालन नगरीकन नयाँ पाठ्यक्रम लागू गरिँदा पाठ्यक्रमका मूलभूत उद्देश्यहरू प्राप्त हुने कुरामा शङ्का गर्न सकिन्छ। यसको ज्वलन्त नमुनाका रूपमा भर्खरै सम्पन्न भएका पालिका र एसईई स्तरका परीक्षाहरूका प्रश्नपत्र नै रहेका छन्। विद्यालयले एकल रूपमा निर्माण गरेका नभई नगरपालिकाले त्यस क्षेत्रका विज्ञहरूलाई संलग्न गराई निर्माण गरेका प्रश्नपत्र पाठ्यक्रमको उद्देश्यसँग पटकै तालमेलमा नराख्ने विषयगत किसिमका मात्र देखिए। धेरै पालिकाका पालिका स्तरीय प्रश्नपत्र तहगत उद्देश्य र पाठ्यक्रमका उद्देश्यविपरीत अमूर्त, अव्यवस्थित, असान्दर्भिक, अस्पष्ट र अशुद्ध पाइए। सामाजिक सञ्जालमा छरपस्ट भएका नतिजा पाठ्यक्रमको आशयानुकूल देखिएनन्। नतिजा प्रतिशतमा प्रकाशन गर्ने अनि प्रथम, द्वितीय, तृतीय भनेर विद्यार्थीको स्तरीकरण गर्ने काम सुगम र दुर्गम सबैतिर देखियो।

यसले के स्पष्ट पार्छ भने केन्द्रमा बस्नेले

निर्माण गरेका अक्षराङ्कन विधि, नयाँ पाठ्यक्रम, पठनपाठन शैली, पाठ्यसामग्री, आन्तरिक र बाह्य मूल्याङ्कन, पाठ्यक्रमको उद्देश्य, एकाइसौं शताब्दीका सिकाइ सीप सबै भन्ने कुरा मात्रै हुन्। व्यवहारमा त अहिले शिक्षण गर्ने पुस्ता जसरी भोगेर आयो आधुनिक पुस्तामा पनि त्यस्तै सीपको अपेक्षा गर्दछ। अरूलाई परिवर्तन गर्न निकै सजिलो हुन्छ तर बौद्धिक व्यक्तिलाई परिवर्तन गर्न कठिनाई हुन्छ। अभि बालबालिकासँग व्यवहार गर्ने गरेका शिक्षक अरूलाई अर्ती उपदेश दिन निकै अगाडि सर्ने गर्छन् तर धेरै हदसम्म नयाँ पद्धति आत्मसात् गर्ने कुरामा रुचि राख्दैनन्। यस सन्दर्भमा पाठ्यक्रम प्रबोधीकरण कार्यक्रम कर्मचारीबाट सञ्चालन हुँदा यसको प्रभावकारिता शून्यप्रायः बनेको छ। शिक्षण कार्यमा संलग्न व्यक्तिलाई प्रबोधीकरण शिक्षक प्रशिक्षण तालिम दिई क्रमबद्ध रूपमा हरेक पालिका र विद्यालयसम्म प्रबोधीकरणको लहर पुग्नु अहिलेको पहिलो आवश्यकता हो।

त्यसो त सक्षमता, पाठ्यघण्टा, शिक्षण विधि, सामग्री, मूल्याङ्कन पद्धति, एकाइसौं शताब्दीका व्यवहारकुशल तथा विषयगत सीपलगायत कुराहरू पाठ्यक्रममा समावेश भए पनि शिक्षक-विद्यार्थी धेरै हदसम्म अनभिज्ञ नै भेटिए। यस्तो अवस्थामा पाठ्यक्रम जतिसुकै नयाँ ल्याइए पनि वा विद्यालयका संरचना जतिसुकै आधुनिक बनाइए पनि विद्यार्थीको शैक्षिक स्तरमा सुधार आउन सक्दैन। हरेक वर्ष पाठ्यपुस्तकको अभाव भएले गरेको सन्दर्भमा यस पटक दुर्गममा समेत समयमै पाठ्यपुस्तक पुगेका समाचार प्रकाशन भएका छन्। शिक्षा क्षेत्रमा यो एउटा राम्रो सुधार हो तर यतिले मात्र पुग्दैन। शिक्षामा रहेका तामा विकृति यथाशीघ्र सच्याउनु

आवश्यक छ। सिकुनुपर्ने कुरा नसिकाउने तर औचित्यहीन तालिम वा गोष्ठीका नाममा राष्ट्रिय ढुकुटीमा लुट मच्चाउने काममा मन्त्रालय मातहतका कर्मचारी व्यस्त रहँदा राष्ट्रको ढुलो ढुकुटी खेर गइरहेको छ। यति मात्र होइन, औचित्यहीन बनेको एसईई परीक्षाको तामभामले त शिक्षा नीति, तहगत संरचना र समग्र विद्यालय पाठ्यक्रमलाई नै गिज्याइरहेको छ।

विद्यालय तहको पाठ्यक्रम परिवर्तन भई नयाँ पाठ्यक्रम लागू भयो। शिक्षक पुरानै छन्। अन्य संरचना पनि उस्तै छन्। तालिमको अभावले गर्दा पढाउने तरिका र शिक्षण क्रियाकलाप पनि पुरानै छन्। विद्यालयका कक्षा कोठा सिकने ठाउँ बन्नुभन्दा पढ्ने र परीक्षा पास गर्ने उपाय सिकने स्थल मात्र हुनु भन्ने विद्यार्थीको मनोविज्ञान पनि यथावत् नै देखिन्छ। यस्तो अवस्थामा नयाँ पाठ्यक्रम लागू गर्नु मात्र शिक्षामा सुधार ल्याउनु होइन। एकाइसौं शताब्दीका विषय मान्यतालाई समावेश गरी विश्व नागरिक उत्पादन गर्ने सामर्थ्य राख्ने पाठ्यक्रम भनी चित्रित गरिए पनि शिक्षकले पाठ्यक्रमअनुसारका क्रियाकलाप नगर्ने र पाठ्यपुस्तकलाई नै साध्य मान्ने मनोवृत्तिलाई परिवर्तन नगरेसम्म पाठ्यक्रम अर्थहीन हुन्छ। अहिलेको आवश्यकता प्रशिक्षण प्रशिक्षक तयार गरी हरेक पालिकामा पाठ्यक्रम प्रबोधीकरण र शिक्षक तालिम सञ्चालन गर्नु हो। कम्तीमा यस वर्ष नयाँ पाठ्यक्रमसँग सम्बन्धित तालिम सञ्चालन गरी सम्पूर्ण शिक्षकलाई सुसुचित गर्न सकिने मात्र नयाँ पाठ्यक्रमको औचित्य रहन सक्छ अन्यथा पाठ्यक्रम त परिवर्तन होला तर कार्यान्वयन नै विद्यालयमा नयाँ पुस्तक मात्र पुगे छ अरु सम्पूर्ण कुरा पुरानै रहने छन्, जसले गर्दा पाठ्यक्रम परिमार्जनका क्रममा गरिएको लगानी खेर जानेछ।

ज्येष्ठ नागरिकको धरातलीय यथार्थ

• डा. रेवतबहादुर कार्की

ज्येष्ठ नागरिक सीप, ज्ञान र अनुभवका खानी हुन्। सामान्यतया सेवाबाट निवृत्त हुने उमेरको आधारमा ज्येष्ठ नागरिक तोकने गरिन्छ। नेपालमा निवृत्त हुने उमेर ५८ देखि ६५ वर्षसम्म तोकिए पनि ज्येष्ठ नागरिक ऐन, २०६३ ले ६० वर्ष उमेर नाघेका व्यक्तिलाई ज्येष्ठ नागरिक भनिन्छ। धेरै विकसित देशमा आर्थिक र स्वास्थ्य स्थिति राम्रो रहेकाले प्रायः निवृत्त उमेर ६५ तोकिएको हुन्छ। स्वास्थ्यमा भएको प्रगतिले नेपालमा मानिसको सरदर आयु बढेर यस्तो जनसंख्या तीव्र वृद्धि (करिब ४ प्रतिशत) भइरहेको छ, जब कि कुल जनसंख्या वृद्धि दर १.५ प्रतिशत मात्रै छ। ज्येष्ठ नागरिकको जनसंख्या २०४८ सालमा कुल जनसंख्याको ४.६ प्रतिशत (११ लाख)बाट २०६८ सालको जनगणनानुसार ८.१ प्रतिशत (२२ लाख) रहेकोमा हाल २०७८ को जनगणनानुसार यस्तो जनसंख्या करिब ३० लाख पुगिसकेको छ। यस्तो जनसंख्या दोब्बर पुग्न अब २० वर्ष पनि लाग्दैन। सरदर आयु बढेकाले संसारमा नै ज्येष्ठ नागरिक संख्या पनि हुत गतिले बढ्दै छ।

राष्ट्रसंघका अनुसार हाल संसारमा ६० वर्ष नाघेका मानिस ७६ करोड छन् भने यस्तो जनसंख्या २.५ गुणाभन्दा बढीले बढी सन् २०५० सम्ममा दुई अर्ब पुग्ने अनुमान छ। अधिकांश ज्येष्ठ नागरिकको सांस्कृतिक, पारिवारिक, सामाजिक तथा आर्थिक अवस्था नाजुक स्थितिबाट गुज्रिरहेको पाइन्छ। वृद्धाश्रममा बस्ने यस्ता नागरिकको अवस्था पनि कमजोर नै देखिन्छ। धेरैजसोमा ज्येष्ठ नागरिक भएपछि काम गर्नु हुँदैन, कमजोर आय भएकाले मात्र काम गर्नुपर्छ, नत्र आरामसँग खाएर बसी जीवन बिताउनुपर्छ

भन्ने परम्परागत भावनाले उनीहरूको जीवन भन्नु सुखमय भएको छैन। युवा पुस्तामा देखा परेको परिचामी मुलुकको एकल परिवारको संस्कृतिले हामीकहाँ ठूलो सांस्कृतिक र सामाजिक विचलन आई यिनीहरूको सामाजिक अवस्था कमजोर बनाइरहेको छ। समाज र घरपरिवारमा नै ज्येष्ठ नागरिकप्रति गरिने विभिन्न किसिमका दुर्व्यवहार जस्तो-शारीरिक, मानसिक, यौनिक र आर्थिक दुर्व्यवहारले त यिनीहरूको अवस्थालाई विकराल बनाउँदै लगेको छ। ज्येष्ठ नागरिकको सामाजिक/आर्थिक अवस्था भने कमजोर छ। करिब एक हजार ३०० अमेरिकी डलर (वार्षिक एक लाख ६५ हजार) मात्र प्रतिव्यक्ति भएको विश्वका ४६ अति कम विकसित/गरिब देशमध्ये नेपाल एक भएकाले गरिबी नै मूल कारण हो।

राज्यले ज्येष्ठ नागरिकलाई आवश्यक सामाजिक सुरक्षाको व्यवस्था गर्न नसक्नु तथा कमजोर आर्थिक अवस्थाले गर्दा धेरै समस्या उत्पन्न भएका छन्। आय र सम्पत्ति भएर पनि त्यसले पुग्ने खालको उपचार तथा पालनपोषण नहुने, वृद्धहरूको बैङ्क चेक वा क्रेडिट कार्ड प्रयोग गरी पैसा निकाल्ने, गरगहना, पेन्सनका कागजपत्र आदि चोरी गर्ने, वृद्धको जस्तै सही गर्न सिकने र दुरुपयोग गर्ने ठगी धन्दा मौलाएको छ। देशमा प्रजातन्त्र पुनर्बहालीपश्चात् सरकारले ज्येष्ठ नागरिकको क्षेत्रमा केही कल्याणकारी भूमिका निर्वाह गरेको छ। २०४७ सालमा पहिलो पटक निवृत्त कर्मचारीलाई पनि बहालवाला कर्मचारीजस्तै एक महिनाको पेन्सन बराबरको दशैँ खर्च दिन सुरु गरी २०५१ सालदेखि ७५ वर्ष पुगेका (हाल ६८) सम्पूर्ण नागरिकलाई मासिक १०० रुपैयाँ, हाल ६८ वर्ष पुगेकालाई चार हजार रुपैयाँ, दिन थालिएको हो। सरकारी कोषबाट पेन्सन वा अन्य भत्ता लिनेले यस्तो ज्येष्ठ नागरिक भत्ता पाउँदैन। २०६१ सालदेखि विपन्न तथा असहाय ज्येष्ठ नागरिकलाई स्वास्थ्योपचार रकम दिन सुरु गरिएको छ।

ज्येष्ठ नागरिक महासंघको पहलमा सरकारले २०६३ सालमा ज्येष्ठ नागरिक ऐन र २०६५

सालमा ज्येष्ठ नागरिक नियमावली बनाई ज्येष्ठ नागरिकसम्बन्धी कानुनी व्यवस्था गर्न खोजेको छ। सरकारले २०६३ सालमा ज्येष्ठ नागरिकसम्बन्धी कानुनी व्यवस्था गरेको छ। यसको नियमावली पनि बनिसकेको छ। ज्येष्ठ नागरिक नियमावलीले जेष्ठ नागरिकको वर्गीकरण पाँच किसिमले गरेको छ। ७० वर्ष पूरा नगरेको ज्येष्ठ नागरिक, ७० वर्ष पूरा गरेको वरिष्ठ ज्येष्ठ नागरिक, असहाय ज्येष्ठ नागरिक, अशक्त ज्येष्ठ नागरिक र एकल ज्येष्ठ नागरिक। ज्येष्ठ नागरिकसम्बन्धी ऐन, २०६३ को २०७८ को संशोधनले गरेको विशेष व्यवस्थाअनुसार आफ्नो सन्तान वा अभिभावकले ज्येष्ठ नागरिकका रूपमा रहेका बाबुआमालाई पालनपोषण नगरेमा त्यसको उजुरीको आधारमा अब स्थानीय निकायले निजको सम्पत्ति भए सोसमेत लिई हेतविचार र पालनपोषण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। यसलाई कार्यान्वयन गर्ने चुनौती छ। ज्येष्ठ नागरिकको पालनपोषण-हेरचाह परिवारमा सदस्यले नगरेमा यसको उजुरी वडा अध्यक्ष, गाविस अध्यक्ष वा नगरपालिका प्रमुखलाई दिने व्यवस्था। सार्वजनिक सवारीसाधन, सार्वजनिक कार्य, स्वास्थ्य सेवा, धार्मिक तथा सार्वजनिक स्थलमा ज्येष्ठ नागरिकलाई आवश्यक सेवा, सुविधा र सहयोग गर्ने गराउने व्यवस्था।

असहाय वा अशक्त ज्येष्ठ नागरिक मात्र पक्ष वा विपक्ष भएको मुद्दाको सुनुवाइ गर्दा अदालतले निजको प्रतिरक्षा गर्ने कानुन व्यवसायी राखेर मात्र गर्नुपर्ने। आर्थिक अवस्था कमजोर भएका ज्येष्ठ नागरिकले प्रतिरक्षका लागि कानुन व्यवसायी राख्न नसकेमा सम्बन्धित अदालतले निजका लागि वैतनिक कानुन व्यवसायीको सुविधा उपलब्ध गराइदिनु पर्नेछ। आफूले आर्जन गरेको सम्पत्ति छोराछोरीमा बाँड्नु वा अंशबन्दा गर्नु नपर्ने व्यवस्था ऐनले गरेको छ। अशक्त ज्येष्ठ नागरिक वा ७५ वर्ष पुगेका ज्येष्ठ नागरिकविरुद्धको कसुरमा प्रचलित कानुनमा भएको सजायको २५ प्रतिशत थप सजाय हुने व्यवस्था छ। सरकार वादी भई चलेको कुनै मुद्दामा कैद सजाय पाई कैद भोगिरहेका ज्येष्ठ नागरिकलाई निजको उमेर र कसुरको अवस्था

हेरी २५ देखि ७५ प्रतिशत छुटबमोजिम कैद छुट दिन सकिनेछ। कैद सजाय पाएका अशक्त ज्येष्ठ नागरिक वा ७५ वर्ष उमेर पूरा गरेका ज्येष्ठ नागरिकलाई अदालतले कसुरको गाम्भीर्यता हेरी कारागारमा नराखी हेरचाह केन्द्रमा राख्न आदेश दिन सक्ने व्यवस्था छ। ज्येष्ठ नागरिक स्वास्थ्य उपचार सेवा कार्यक्रम २०६१ ले दिएको सुविधा ७५ वर्ष पुगेका ज्येष्ठ नागरिकलाई काठमाडौं महानगरपालिकाले उपचार खर्चबापत वार्षिक एकमुष्ट १२ हजार रुपैयाँ दिने व्यवस्था गरेको छ। आर्थिक अवस्था कमजोर भएका ज्येष्ठ नागरिकलाई गम्भीर प्रकृति जस्तो- क्यान्सर, मिर्गौला रोग लागेमा वडाको सिफारिसमा बढीमा पाँच हजार रुपैयाँसम्मको स्वास्थ्य उपचार सेवा उपलब्ध गराउन सकिनेछ। विपन्न ज्येष्ठ नागरिकलाई नेपाल सरकारले तोकेको स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने संस्थाले ज्येष्ठ नागरिकलाई मुटु, क्यान्सर, मिर्गौला, अल्जाइमर्स तथा पार्किन्सनमध्ये कुनै एक रोगको उपचारमा एक पटक एक लाख र बागमती प्रदेशमार्फत ५० हजार रुपैयाँ दिने व्यवस्था। ७५ वर्षमाथिका कमजोर आर्थिक अवस्थाका ज्येष्ठ नागरिकलाई मुटु र मिर्गौला रोगको उपचार गल्लाल अस्पताल र मनमोहन कार्डियोलोजी अस्पतालमा निःशुल्क गरिने व्यवस्था छ।

नेपाल सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी ज्येष्ठ नागरिकलाई समय-समयमा अन्य छुट सुविधा दिन सक्ने व्यवस्था गरेको छ। यसअनुसार नेपाल सरकारले तोकेको किसिमको सवारीसाधनमा ज्येष्ठ नागरिकका लागि दुई सिट सुरक्षित राख्नुपर्ने र निजलाई भाडादरमा ५० प्रतिशत छुट दिनुपर्ने व्यवस्था गरेको छ। नेपाल सरकारले तोकेको स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने संस्थाले सरकारले तोकेको संस्थामा ज्येष्ठ नागरिकले उपचार गराउँदा लामो शुल्कमा कम्तीमा ५० प्रतिशत छुट दिनुपर्ने व्यवस्था गरेको छ। मुलुकभर ज्येष्ठ नागरिक आश्रम र सेवा केन्द्र पनि बनेका छन्। ११५ वृद्धाश्रम, १६४ स्थानीय तहमा २११ ज्येष्ठ नागरिक मिलन केन्द्र र ९७ दिवा सेवा केन्द्र रहेका छन्। ज्येष्ठ नागरिक सेवाका लागि सरकारले नेपालभरि

२४ विशेष अस्पताल (विशेष छुट पाउने) तोक्यो काठमाडौंका लागि पाटन अस्पताल, वीर अस्पताल, शहीद गल्लाल हृदयरोग उपचार केन्द्र, नेपाल ट्रमा सेन्टर, त्रि.वि. शिक्षण अस्पताल, महाराजगञ्ज तोक्योको छ। काठमाडौंमा ज्येष्ठ नागरिक सेवाका लागि विभिन्न अस्पताल तोकिएका छन्। जसमध्ये मनमोहन कार्डियोथेरापी भास्कुलर एन्ड ट्रांसप्लान्ट सेन्टर, मिर्गौला रोग उपचार केन्द्र, बाँसबारी, परोपकार प्रसूति गृह, थापाथली र हरिसिद्धिस्थित क्यान्सर अस्पताल छन्। ज्येष्ठ नागरिक सेवाका लागि सरकारद्वारा नेपालभरि जम्मा ८७ अस्पताल तोकिएका छ।

करिब अमेरिकी डलर एक हजार ३०० (वार्षिक करिब एक लाख ६५ हजार रुपैयाँ) मात्र प्रतिव्यक्ति भएको विश्वका ४६ गरिब देशमध्येमा पर्छ नेपाल। सीमित साधनस्रोत हुँदाहुँदै पनि हाल ६८ वर्षसम्मका ज्येष्ठ नागरिकलाई मासिक चार हजार रुपैयाँ उपलब्ध गराइरहेको छ। जसको व्यय एक खर्ब नाघ्न लागिसकेको छ। देशलाई एकातिर सीमित साधनबाट बढ्दो ज्येष्ठ नागरिकलाई धान्न कठिन भइरहेको अवस्था एकातिर छ भने अर्कोतिर ६० वर्षदेखि ६८ वर्षभन्दा कम उमेरका कमजोर ज्येष्ठ नागरिकलाई पनि यो भत्ता दिनुपर्ने आवश्यकता छ। पेन्सन र सामाजिक सुरक्षा भत्ता नपाउने, पारिवारिक आर्थिक अवस्था कमजोर भएका र आय आर्जन पनि केही गर्न नसक्ने ६०-६७ वर्षका ज्येष्ठ नागरिकले कानुनतः ज्येष्ठ नागरिक भए पनि यस्तो केही सुविधा पाएका छैनन्। त्यस्तै अरूसरह मासिक चार हजार रुपैयाँ भत्ता पाउने मात्र आर्थिक अवस्था कमजोर भएका र अशक्त ७५/८० वर्षका ज्येष्ठ नागरिकलाई यो सुविधा बढाउनु आवश्यक छ। यस पृष्ठभूमिमा हालको भत्ता दिने परिपाटीलाई सक्षम र असक्षमताको आधारमा पुरावावलोकन गर्नु आवश्यक देखिन्छ।

यसका अतिरिक्त हालसालका वर्षहरूमा सरकारले सीमित साधन हुँदाहुँदै पनि स्वास्थ्य सेवामा सुविधा र सार्वजनिक यातायातमा

लोकतन्त्र दिवस

राता भन्डा र परिवर्तनको नारा लागेको वैशाख ११ लाई हरेक वर्ष नेपाली जनताले आफू विजयी भएको दिनका रूपमा स्मरण गर्छन् । तत्कालीन सात राजनीतिक दल र विद्रोही नेकपा (माओवादी)को संयुक्त आह्वानमा राजतन्त्रको अन्त्य गराउन उक्त दिनको महत्वपूर्ण भूमिका रहेको छ । जहानियाँ प्रत्यक्ष शासन अन्त्य भई नयाँ नेपालको खाका कोरिएको सुनौलो दिनको रूपमा वैशाख ११ लाई लिने गरिएको छ । सोही दिनको स्मरणमा आज १७औँ लोकतन्त्र दिवस देशभर विभिन्न कार्यक्रमको आयोजना गरी मनाइँदैछ ।

लोकतन्त्र भनेको के हो ?
जनताको प्रत्यक्ष शासन हुने व्यवस्थालाई नै लोकतन्त्र भनिन्छ । लोकतन्त्रमा जनतामा नै शक्ति केन्द्रित हुन्छ । जनताले छानेका नेतृत्वले नै शासन गर्ने गर्दछन् ।

नेपालमा लोकतन्त्र दिवसको पृष्ठभूमि
राजसंस्थाको पारिवारिक र जहानियाँ प्रत्यक्ष शासन अन्त्य र लोकतान्त्रिक गणतन्त्रको संस्थागत भएको दिन देशभर भव्यताका साथ मनाइँदैछ । २०६२-६३ को ऐतिहासिक दोस्रो जनआन्दोलनपश्चात् वैशाख ११ गते निरंकुश राजतन्त्रले घुँडा टेकेको थियो । त्यति बेला सशस्त्र युद्धरत तत्कालीन नेकपा माओवादी र शान्तिपूर्ण सडक आन्दोलनकारी राजनीतिक दलहरूबीच सम्पन्न १२ बुँदे सहमतिपत्रबाट १९ दिने ऐतिहासिक जनआन्दोलन भएको थियो । २०६३ जेठ

४ गते बसेको पुनः स्थापित संसद् बैठकले राजदरबारको अधिकार कटौती गर्‍यो । बैठकले माओवादीलाई शान्ति प्रक्रियामा ल्याई संविधानसभा निर्वाचन गर्ने संकल्प प्रस्ताव पारित गर्‍यो । २०६३ मंसिर ११ मा माओवादी हतियार बिसाउँदै शान्तिपूर्ण राजनीतिमा आयो । यसैको आधारमा २०६४ चैत २८ गते पहिलो संविधानसभा निर्वाचन भयो । संविधानसभाको २०६५ जेठ १५ गते बसेको पहिलो बैठकले २४० वर्ष लामो राजसंस्थाको विधिवत् अन्त्य गर्दै मुलुकमा गणतन्त्र स्थापना भएको ऐतिहासिक घोषणा गरेको थियो । जनआन्दोलनको सफलतासँगै युद्धरत नेकपा माओवादी शान्ति प्रक्रियामा फर्किएको थियो । आजैका दिन तत्कालीन राजा ज्ञानेन्द्र शाहले विघटित संसद् पुनः स्थापना गर्दै जनताको नासो जनतालाई नै दिई भनी शासन सत्ता नेपाली जनतालाई सुर्पिएर नारायणहिटी

दरबारबाट बाहिरगमन भएका थिए । त्यही वैशाख ११ गतेको दिनलाई लोकतन्त्र दिवस भनेर मनाउन थालिएको हो ।

नेपालको पहिलो लोकतान्त्रिक संविधान
६२ अनि ६३ को आन्दोलनलाई नेपाली राजनीतिक नयाँ मोड र अत्यन्त महत्वपूर्ण घडीका रूपमा लिइन्छ । देशलाई समृद्धिको बाटोमा हिँडाउन संविधानसभाको यात्रा यही आन्दोलनबाट सुरु भएको थियो । यसको फलस्वरूप सबै नेपालीको आकांक्षा पूरा गर्न २०७२ असोज ३ गते "नेपालको संविधान(२०७२)" जारी हुन सफल भयो। प्रमुख सात राजनीतिक दलको शान्तिपूर्ण सडक संघर्ष र तत्कालीन माओवादीको सशस्त्र संघर्ष र बलदानको कारणले नेपालका भन्डै २५० वर्षदेखि शासन गर्दै आएको राजतन्त्र अन्त्य भयो । शासन व्यवस्थाको परिवर्तनसँगै तत्कालीन राजा ज्ञानेन्द्र

नागरिकको रूपमा रहन तयार भए। नेपाली जनताले आफ्नो राष्ट्रप्रमुख आफैँ छान्न पाउने गणतान्त्रिक व्यवस्था अवलम्बन गरेका छन् । दोस्रो जनआन्दोलनले संघीयता, समावेशिता, समानुपातिक प्रतिनिधित्व, धर्मनिरपेक्षताजस्ता नेपालको मौलिक विशेषतासहितको प्रणालीलाई स्थापित गरेको छ । राज्यका हरेक तहमा ३३ प्रतिशत महिलाको सहभागितालाई सुनिश्चित गरेको छ । पिछडिएका र सिमान्तकृत वर्ग, क्षेत्र, तह तथा तफालाई राज्यको मूल प्रवाहमा ल्याउने कसरत जारी छ । जनआन्दोलनको म्यान्डेट अनुरूप नै संघीय शासन प्रणाली आत्मसात् गरिएको छ । सात प्रदेश र अधिकार सम्पन्न ७५३ स्थानीय तहमा फर्कत जनताले गाउँमै सिंहदरबारबाट पाउने सेवा तथा सुविधा पाएका छन् । नयाँ प्रणाली अवलम्बन गर्दा आएका असजिला र कमजोरीलाई क्रमशः सुधार गरेर लैजाने दिशामा सरकार लागिपरेको छ ।

जो कोहीले पनि राष्ट्रपति हुने सम्भावना
वर्षौसम्म राजसंस्था पद्धतिमा देशको मुख्य शासक राजा रहने व्यवस्था थियो । ४६ सालपछि संवैधानिक राजतन्त्रको स्थापना भएता पनि राजसंस्थाको वर्चस्व विभिन्न प्रकारमा शासन पद्धतिमा रहँदै रहेको थियो । देशको शासन पद्धतिमा मुख्य पदमा रहनका लागि राजपरिवारमै जन्मिन पर्ने क्रमको अन्त्य गर्दै आज स्वतन्त्र लोकतान्त्रिक नेपालमा हामीमध्ये जो कोहीले पनि राष्ट्रपति हुने सम्भावना बोकेका छौं । आजको मितिमा संघीय गणतान्त्रिक नेपालको तेस्रो राष्ट्रपति, नेपाली जनताकै छोरा महामहिम राष्ट्रपति पदारीन छन् । आजको दिन महामहिम राष्ट्रपतिले राष्ट्र र राष्ट्रवासीको नाममा सन्देश दिने चलन छ ।

लोकतन्त्र दिवसमा विविध कार्यक्रम
नेपालमा लोकतन्त्र दिवसको अवसरमा चोक चौताराहरूमा दीप प्रज्वलन, नगर तथा टोल सरसफाई, प्रभातफेरी र प्रवचन, जनआन्दोलनका शहीदहरूको सम्झना र धाउँ तथा उनीहरूका परिवारलाई सम्मान गरिँदै आएको छ । आज मानवअधिकार र लोकतन्त्रका पक्षमा क्रियाशील दर्जनौँ संघसंस्थाहरूले खबरदारी सभाहरू आयोजना गर्ने गरेका छन् । उनीहरूले ऐतिहासिक आन्दोलनपश्चात् गठन भएको संविधानसभाले जारी गरेको नेपालको संविधान(२०७२) को प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि सरकारसमक्ष माग गर्ने गरेका छन् ।

मत्स्यन्द्रनाथ रथ यात्रा प्रारम्भ

यस वर्षको मत्स्यनाथ यात्राको शीर्षक भएको छ । बैशाख शुक्ल प्रतिपदाबाट शुरु भएको उपत्यकाकै सबैभन्दा लामो यात्रा असार महिनाको शुक्ल चौथीसम्म करिब २ महिनासम्म मनाइन्छ । सहकालका देवता मछिन्द्रनाथ, जसलाई मत्स्यनाथ, गुरु करुणामय अनि नेवा: भाषामा बुंगछ:का रूपमा पनि पुकारा गरिन्छ । विगतको १६०० भन्दा धेरै वर्षदेखि यो प्राचीन यात्रा उत्साह, भक्ति अनि पवित्रताका साथ मनाइँदै आएको छ ।

मत्स्यनाथयात्राका अनेक रूप छन् । हिन्दुहरू यिनलाई करुणामयी गुरुका रूपमा पूज्दछन् भने बौद्धमार्गीहरू यिनलाई पञ्च बुद्धमध्ये चौथो स्वरूप पद्मपाणीका रूपमा पूज्दछन् ।

आज के के गरिन्छ ?
आजका दिन महेपी डाँडोको माटोले बनेको करुणामयीको मूर्तिमा कलशमा रहेको देवताको आत्मालाई प्रतिस्थापन गरिन्छ । आज स्नान गराएर पवित्र करुणामयीको धरोहरलाई अक्षय तृतीयाका दिन गौदानसहित शान्ति स्वस्ती गरिन्छ । यसपछि ललितपुर र काठमाण्डौका विभिन्न ठाउँहरूमा २ महिनासम्म अवलोकेश्वरको रथलाई परिक्रमा गराइन्छ । अन्ततः असार शुक्ल

चौथीमा जावलाखेलमा भोटो देखाएर यस रथयात्राको औपचारिक अन्त्य गरिन्छ र प्रतिमालाई लगेर प्राचीन बुद्धमती गाउँमा राखिने चलन छ । योगी मत्स्यनारायणलाई गोस्वनाथका गुरु भनेर पनि चिनिन्छ । गो अर्थात पृथ्वी र रथ अर्थात रक्षा तसर्थ गोस्वनाथ पृथ्वीका रक्षार्थ तैनाथ एक अमर योगी हुन् । जसलाई दिक्षा योगी मत्स्यनारायणले दिएका हुन् ।

गोस्वनाथ मत्स्यनारायणका पुत्र पनि हुन् । नेपाली राजपरिवारको निकटतम सम्बन्ध परापूर्वकालदेखि नै योगी गोस्वनाथसँग रहेको पाइन्छ । गोस्वनाथका विशिष्ट अर्चना र पूजा राजपरिवारका सदस्यहरूले समय-समयमा गराएको पाइन्छ । हजारौँ वर्षदेखि योगी मत्स्यनारायणको कृपा विश्वमा रहेको छ । मत्स्यनारायण र गोस्वनाथ योगीहरूका कृपा अनेकन रूपमा विश्वमा वर्धित हाम्रो विश्वास छ । आजबाट मत्स्यनारायणको रथयात्रा आरम्भ भएको छ । वर्षाको कमी नहोस्, अनका दाना दानामा पुष्ट सामर्थ्य रहोस्, विश्वको कल्याण होस्, प्राणीमा प्राण होस् ।

सलमानको करियरमा 'किसी की भाई किसी की जान'

एजेन्सी । गत शुक्रबारबाट थिएटरमा अभिनेता सलमान खानको फिल्म 'किसी की भाई किसी की जान' रिलिज भयो । सलमान चार वर्षपछि इदको मौका पाएर दर्शकमाझ यो फिल्म लिएर आएका थिए । फिल्मले हरेक स्थानमा बम्पर ओपनिङ गर्ने आशा थियो । तर बक्स ऑफिसको रिपोर्ट सबैलाई चकित बनाउने किसिमले आयो । भारतमा फिल्मको ओपनिङ नै १५ दशमलब ८१ करोडको थियो । यो ओपनिङ सोचेभन्दा कम ओपनिङ हो । यो फिल्मले सलमानको शानदार बक्सऑफिस यात्रामा 'स्पीड ब्रेकर'को काम गरिदिएको छ । सलमान बक्स ऑफिसका बादशाह हुन् भन्ने कुराको प्रमाण उनको फिल्मको ओपनिङ

कलेक्सनले देखाउँथ्यो । पछिल्लो १० वर्षमा उनको कुनै पनि फिल्मले १७ करोडभन्दा कम ओपनिङ कलेक्सन गरेको थिएन । सन् २०१२ मा रिलिज फिल्म 'एक था टाइगर'ले ३३ करोडको ओपनिङ कलेक्सन गरेका थिए । यसपछि उनका फिल्मले पहिलो दिनमा २० करोड रूपैयाँसम्म ओपनिङ कलेक्सन गर्थे । सन् २०२० मा कोरोना महामारीपछि थिएटर बन्द हुनुअघि सन् २०१९ मा रिलिज फिल्म 'भारत'ले सलमानका लागि उनको करियरमा सबैभन्दा बढी ओपनिङ दिएको थियो । बक्सऑफिस पहिलो दिनमै ४३ करोड बढी कमाएको थियो । तर १५ दशमलब ८१ करोडसँगै 'किसी का भाई किसी की जान' सन् २०११

पछि सलमानको करियरको सबैभन्दा कम ओपनिङवाला फिल्म बन्यो । लकडाउनपछि रिलिज भएका तीन फिल्मको ओपनिङ कलेक्सनलाई आक्रामक मान्न सकिन्छ । शाहरुख खानको 'पठान'ले ५७ करोड, रणवीर कपूर र आलिया भट्टको 'ब्रह्मास्त्र'ले ३६ दशमलब ५ करोड र अक्षय कुमारको 'सूर्यवंशी'ले २६ दशमलब २९ करोड ओपनिङ कलेक्सन गरेको थियो । सन् २०११ पछि इदमा सलमानका ९ फिल्म रिलिज भए । सन् २०१९ सम्म रिलिज भएकामध्ये सबैभन्दा कम ओपनिङ कलेक्सन सन् २०१७ मा रिलिज 'दयुबलाइट'ले गरेको थियो । फिल्मले २१ करोडको ओपनिङ कलेक्सन गरेको थियो ।

ज्येष्ठ...
केही छुटसमेत गरेको छ तर यसको कमजोर कार्यान्वयन पक्षलाई सुदृढ गर्दै लैजातुपर्ने आवश्यकता छ । ज्येष्ठ नागरिकसम्बन्धी ऐन, २०६३ को २०७८ को पछिल्लो संशोधनले आफ्नो सन्तान वा अभिभावकले ज्येष्ठ नागरिकका रूपमा रहेका बाबुआमालाई पालनपोषण नगरेमा त्यसको उजुरीको आधारमा अब स्थानीय निकायले निजको सम्पत्ति भए सो सम्पत्तिसमेत लिई हेरविचार र पालनपोषण गर्नुपर्ने विशेष कानुनी व्यवस्था गरेको छ, जुन सराहनीय छ । स्थानीय निकायको

कमजोर कार्यान्वयन क्षमताले गर्दा यसलाई प्रभावकारी रूपमा लागू गर्न ठूलो चुनौती छ । सरकारले यसको क्षमता वृद्धिका साथै सबैको सहयोगमा कानुनी व्यवस्था प्रभावकारी बनाउनुपर्छ । धेरैजसोमा ज्येष्ठ नागरिक भएपछि काम गर्नु हुँदैन, कमजोर आय भएकाले मात्र काम गर्नुपर्छ, नत्र आरामसँग खाएर बसी जीवन बिताउनुपर्छ भन्ने परम्परागत भावनाले गर्दा उनीहरूको जीवन सुखमय होइन, भन्नु दुःखमय भएको छ । युवा पुस्तामा देखा परेको पश्चिमी मुलुकको एकल

परिवारको संस्कृतिले हामीकहाँ ठूलो सांस्कृतिक र समाजिक विचलन आई यिनीहरूको सामाजिक अवस्था कमजोर बनाइरहेको छ । सरकारले 'सीप, ज्ञान र अनुभवका खानी ज्येष्ठ नागरिक राष्ट्रका अमूल्य सम्पत्ति हुन्' भन्ने मान्यतालाई नीतिगत रूपमा नै परिचालन गर्नु आवश्यक छ । ज्येष्ठ नागरिक स्वयंले पनि काम गर्नु हुँदैन भन्ने भावना त्यागी आफ्नो सीप, ज्ञान र अनुभव प्रयोग गर्ने नीति लिनुपर्छ । त्यस्तै युवाले आफू पनि भविष्यमा ज्येष्ठ नागरिक हुने भावना लिई उचित

सम्मानमा फर्कत उनीहरूलाई सक्रिय गराउन जोड दिनुपर्छ ।

अधिकांश ज्येष्ठ नागरिकको अवस्थालाई संरचनात्मक सुधार गर्ने कार्य वास्तवमै निकै चुनौतीपूर्ण छ । यस कार्यमा सरकार मुख्य जिम्मेवार भए पनि ज्येष्ठ नागरिक महासंघसहित गैरसरकारी र निजी क्षेत्रसहित सबै प्रतिबद्ध हुन सके प्रत्येक बच्चा भोलिको बाबुआमा हो भन्ने शायत तथ्यलाई मनन गरी सबैको भविष्य सुनिश्चित हुने थियो । यससम्बन्धी कानुनी व्यवस्थालाई प्रभावकारी बनाउँदै

लैजाने, हालको सुरक्षा भत्तालाई पुनर्संरचना गर्ने, समाजमा आएको परिवर्तनलाई ज्येष्ठ नागरिकले पनि केही आत्मसात् गर्ने, युवा पुस्ताका साथै बहालवालाले पनि ज्येष्ठ नागरिकमा सम्मान गर्ने भावना अभिवृद्धि गर्ने, ज्ञान, सीप र अनुभवका धनी ज्येष्ठ नागरिकलाई आर्थिक सामाजिक कार्यमा सक्रिय गराउन यस्ता नागरिक आफूसहित सबैले प्रोत्साहन गर्नु जरुरी छ । यसो गर्न सकेमा ज्येष्ठ नागरिकका साथै देशकै आर्थिक सामाजिक अवस्था सुदृढ हुनसमेत सघाउ पुग्ने थियो ।

मानव डेन्टल

काँकरभिट्टारोड, बोलबम पेट्रोलपम्प पूर्व, बिर्तामोड
फोन: ०२३-५४२६९६, मो: ९८५२६४०४०५

स्वास्थ्य मुस्कान, स्वास्थ्य जीवन, यही हो मानव डेन्टलको पहिचान

दैनिक सेवाको लागि

- डा. मेची अञ्चल अस्पतालबाट
- डा. भैरहवाबाट
- डा. काठमान्डौबाट

वर्गीकृत विज्ञापन संकलन केन्द्रहरू :

<p>चन्द्रगढी, भद्रपुर</p> <p>लोकबहादुर कुँवर : ९८४२६८३९९६ द्रोण अधिकारी : ९८४२६८२८०९९</p>	<p>दमक</p> <p>विष्णु सुब्बा : ९८५२६७०९३७ देविबहादुर बस्नेत : ९८५२६७९६२९</p>	<p>मेचीनगर</p> <p>चारआली : ९८४२७०३०९३ गोबिन्द धिमिरे : ९८५२६७०९३०</p>	<p>उर्लाबारी</p> <p>रूपेन्द्र शेर्मा : ९८४२०९२४०६ विराटनगर क्रिष्ण्टिम आई: ०२९-५२५६९८</p>	<p>इलाम, मंगलबारे</p> <p>रणवीर लिम्बू ९८५६९८४७५७</p>	<p>काकरभिट्टा</p> <p>फ्रेन्डसिप पुस्तक पसल ०२३-५६२४२४</p>	<p>भापा बजार</p> <p>बरत राजवंशी ९८५७०४२००९</p>
--	--	--	--	---	--	---

<p>आजको राशिफल</p>	<p>मेष आफन्त, सहयोगी र मित्रवर्गको सहयोगले महत्वपूर्ण कार्य सम्पन्न हुनसक्छ ।</p>	<p>वृष घरमा एवं परिवारमा नयाँ सदस्य थपिन पनि सक्ने सम्भावना छ ।</p>	<p>कर्कट आज भाग्यले साथ दिनेछ । आफन्तजनहरू खुसी हुने समाचार दिन सकिनेछ ।</p>	<p>सिंह परिवारभित्रका काममा धेरै समय खर्चनु पर्नेछ । आम्दानीमा पनि कमी आउनेछ ।</p>	<p>कन्या मठमन्दिरको भ्रमणले काम सम्पन्न गर्नेछ । परोपकारी कार्यमा संलग्न भइनेछ ।</p>	<p>तुला वाणीमा कुशलता आउने दिन परेको छ । यात्रा गर्ने अवसर पनि जुट्नेछ ।</p>	<p>वृश्चिक आफन्तजनसँग सम्बन्ध कायम हुनेछ । रोकिएका काम पुनः सुरु हुन सक्छ ।</p>	<p>मिथुन आजको दिन मनोरञ्जनपूर्ण रहनेछ । व्यवसायिक क्षेत्रबाट पनि लाभ हुनेछ ।</p>	<p>कुम्भ महत्वपूर्ण उपलब्धि हासिल गर्न सकिनेछ । सजिलै अरूको मन जित्न सकिनेछ ।</p>	<p>मिथुन परोपकारी कार्यमा संलग्न भइनेछ । प्राविधिक कार्यमा जुटा फाइदा हुनेछ ।</p>
---------------------------	--	--	---	---	---	---	--	---	--	--